

222543 kat. komp  
III



Biblioteka Jagiellońska



1003013494

2153/22

lat.



222 543

III 61

# Nauka Budownictwa.

dla młodziarzy Instytutów Technicznych i dla  
oddających się zawodowi budownictwa

przez

Telesza Radwańskiego

Profesora w Uniwersytecie i Instytucie Technicz-  
nym w Sierakowie

W ogólności.

## Część pierwsza.

Obejmuje Estetykę Architektury tj. Naukę o pięk-  
ności kształtów, proporcjach i dekoracji budowli i ich  
części.

## Część druga

Szerokością będzie wygodny rozkład budowli — trwałości  
ich pod względem konstrukcyjnym, prawo przepisów policyjnych  
budownictwa; zasady robienia wykazów i kosztów. —

## Część trzecia

Należące do użytku inżynierów cywilnych wyłożenie  
będzie nauką budowy dróg, Mostów, Kanałów spław-  
nych, poprawy biegu rzek ich spławiania, pociągów i t.d.  
t.d. czyli w ogólności tak zwanego Budownictwa Wodnego.

latem





Uczę pierwsza.\*  
 Nauka Architektury.  
 Tom I.

Cyfelne i architekturalne wyobrażenie, wystawiającej obzerność  
 zamiar i sposoby jakich wyobrażenia. - O symetrii - Eurytmii  
 - Przywrotności - Wyrazie i jedności co do wyrazu - Znaczeniu - Pro-  
 stocie - Rozmaitości - Udobach i zdobieniu - Kolorach -  
 wpływie materiału klimatu i charakteru ludu na spo-  
 sób budownictwa. Historię Budownictwa od swego za-  
 wiazania aż do naszych czasów. -

Gręci nauki.

Gręci Architektoniczne.

Rodzaje członków i sposoby ich kreślenia. Woluty i inne figury  
 Oprofilowaniu - Zdobieniu członków i ich wyciu.

Gręci Budowl.

O podrażnie - O porządkach budowl. w ogólności i proporcjach gręci -  
 Porządek: Dorycki grecki i jego gręciach - Doryk rzymski - Toskański  
 Jonski - Koryncki - O Karytydach Persanach - Stupy żelazne, dre-  
 wiane - Rozstawienie stup i pilaster. Stawianie nad sobą porzą-  
 dków budowlanych - O powierzchni ścian - Zdobieniu ich w ciwoy - tabli-  
 ce - widocznej cegły i t. d. O gręciach - ceglanych - drewnianych -  
 przepasujących - Ścianach i gręciach zewnętrznych - Arkady - Na-  
 kolumnach - Weneckie - Zdolone w przodki budowlane - Stawia-  
 nie arkad nad sobą - Bramy - drzwi - okna - poręcze Ramien-  
 ne - metalowe - drewniane - Stropy greckie z kamienia -  
 drewniane - namiotowe - Sklepienia: Kulebkowate -  
 Krzyżowe - Bamiaste - Chelmiaste - Mieszanej formy -  
 Zdobienie sklepień - Dachy - ich pokrycie - Dachy mar-  
 mrowe - Kamienne krycie nad dachami płaskimi -  
 z jednej sztuki kamienia - Frontony - Kopuły - Sta pro-  
 sadzki ryli i pawimenta - Układzie budowli kształcie ich  
 planu - O podziale wewnętrznym - O zewnętrznej postaci fasady  
 O gręciowemich nadwyżkach - O wyciu pasów, gręci i pilaster  
 w gzymsach - O piętrach. -

Gręci zewnętrzne budowl.

Przysionki - Łanki i balkony - Sienie - Schody - Podcienia ga-  
 lerye i łozie - Driedzińce - Terassy - Proty - Fontanny - Tre-  
 liarze - Allee - Ogrody - Plantacye. - Zakonienie.

Nazem w części I<sup>re</sup>

\* Część I litografowana wydana w roku 1842.



Cresc druga.

Maxeruary.

I Materijaly kopańne.

II Materiały wnoszone wskutek ogłos.

III Materiały roślinne.

Razem w łonie	#	60 14
---------------	---	-------



Tom III  
Roboty murarskie  
Fundamenty.

I O zakładaniu fundamentów.

II Fundamenty na stałym ładzie.

- a. O gruncie pod fundamenty.
- b. Sposoby śledzenia gruntu.
- c. O grubości fundamentów.
- d. O głębokości fundamentów.
- e. O podmurówaniu domów.
- f. O wytykaniu murów, ścian i fundamentów.
- g. O murowaniu fundamentów.
- h. O fundamentach na skale.
- i. Fundamenta na gruncie dobrym.
- k. " " " " " suchym lecz miękkim.
- l. Przemiana gruntu pod fundamenty.
- m. Fundamenty na gruntach mokrych.
- n. O kratwach pod fundamenty.
- o. Fundamenta na palach.
- p. " " " arkadowe.
- r. O filarach pogrzezanych w grunt.

III Fundamenty w wodzie.

- a. Nożności.
- b. O palach.
- c. O karpach.
- d. O palstach.
- e. O odwracaniu bieżącej wody dla obsuszenia koryta.
- f. Grodze cegły jarła i zakładanie w nich fundamentów.
- g. O zakładaniu fundamentów w skrzyniach.
- h. O gruzowcu (Betonie).
- i. Fundamenta na betonie.
- k. " " " utłoku sypianego kamienia.
- l. Fundamenty na gruntach twardych i nie wymulonych.
- m. Zakładanie fundamentów na gruntach twardych podlegających wymulanu.
- n. O fundamentach na gruntach miękkich podlegających wymulanu.
- p. " " " " " i wygniatających się.
- r. Fundamenta z kamienia i fasyn.
- s. O sposobach przeciwo-wymulanu.



## I O Murach.

- xx. O murach pod względem mocy i stałości oraz teoretyczne i praktyczne  
 pravidła na ich grubość. — b) Mury z cegły i ich grubości. — c) Obliczenie cięży-  
 łości murów i t. d. i jakie powinny być fundamenty. — d) Odporność murów i  
 słupów muryowanych. — e) Mury pruskie. — f) Opowietkanie ścian czyli  
 tynkach. — g) Pravidła stugace na zasad konstrukcyi murów z ciosu. —  
 h) O murach starożytnych z surowki, cegły, dachówek, z ciosowego kamienia.  
 Opus reticulatum z drobnego kamienia, mury odlewane. — i) Długo-  
 ciągi murach starożytnych i ich grubości. —

17 1/2

2 1/2

## II O Sklepieniach.

- a. Półkolisty. b) Własciwy. c) Kreslenie łuku z płaszczyzny na różne spo-  
 soby. d) Pierwszy rodzaj sklepień prostych. e) Sklepienia składane. f) Skle-  
 pienia nieregularne. g) Sklepienia obwiste. h) Sklepienia z ciosu. i) Skł.  
 z kamienia łamanego i cegły. j) Sklepienia z garncarszczyzny. k) Skłp.  
 z kamionki. l) Skłp. Bezkowe. m) Robienie bruksteli do skłp. bezkowych.  
 n) Wstawianie bruksteli do sklepień bezkowych. o) Budowanie i szalowa-  
 nie kapokiemnych i drewnianych. p) Murowanie sklepi. bezkowego. —  
 r) Skłp. Trzygłowe. s) Przekłpienia czyli gurtły dla stawiania na nich  
 murów. t) Skłpienia klasztorne. u) Skłpienia kapucyńskie. — w) Skłp.  
 w kształcie x) Skłpienia Nomenckie i crosse. y) Skłp. płaskie. z) Skłp.  
 gotyckie. — a) Skłp. na kolumnach i filarach. — b) Skłp. porwane. — c) Przy-  
 kłady z różnych architektołów. —

25

34 1/2

Teorya sklepien według Rondelleto

11

84

## III. O grzewcach.

1

8

## IV. O piecach

- A. Wstęp a) Paliwo. b) dym. — c) Wzmocnienie ognia. d) Kruki. — e) W cieple.  
 B. Opalanie mieszkań i innych przestrzeni powietrzem rozgranionem.  
 a) Opalanie mieszkania mającego przepływ komunikacyi z powietrzem.  
 b) Opalanie kilku przestrzeni nad sobą w kilku piętach potro-  
 nych. c) Wspólne opalanie wielu obok siebie lub nad sobą znajdujących  
 się pokoi, aby według potrzeby, wszystkie lub tylko niektóre z nich  
 ogrzewane być mogły. — d) Opalanie pomieszczenia w pokojach na  
 I<sup>o</sup> piętrze przez zutalenie pieców w piętach proporcji. e) Opalanie  
 domów kilkopiętowych, zapobieganie pożarom wkradaniem się dymu  
 i wykradaniem się. — f) Opalanie kilkupiętowego domu za pomo-  
 cą jednego pieca. g) Opalanie wielu pokoi rozgranionem powietrzem  
 z tem zastrzeżeniem, aby można było według upodobania wszyst-  
 kie lub tylko niektóre z nich ogrzewać i aby powietrze z różnych  
 mieszkań nie mieszało się z sobą. —

3

2

Do przeniesienia

55 1/2

213











## I O urządaniu miast

- a) O domach w miastach i pałacach.
- b) Rozkład domów w mieście.
- c) O kościołach.
- d) O teatrach i deon.
- e) Szpitale.
- f) Cyrki.
- g) Cmentarze.

9 1/2 7

## II Budownictwo starożytnych

- a) Budownictwo w Babilonie i w kołach.
- b) " " " " Egiptu.
- c) " " " " Indyjskie.
- d) Świątynie greckie i domy Rzymian.
- e) O Monumentach i pomnikach.
- f) Piramidy - obeliski.
- g) Grody babiloniskie - budowle i ruiny w Tebach.

10 19

41 39

## Tom III

### I Budownictwo Wiejskie

- a) O dworach i domach na wsi i zabudowaniach gospodarskich w ogólności.
- b) Budowanie domów z surowicy.
- c) " " " " z utłoczonej ziemi, cegieł, żwiru, wypalanych pieców piekarskich.
- d) O murach z ziemi.
- e) Pokrywanie dachów słomiankami i gliną i zabezpieczeniu ich ognia.
- f) O stodolach.
- g) O brogach i stygach.
- h) Spichlerze.
- i) Owczarnie.
- k) Kurniki.
- l) Ochlewach dla nierogacizny.
- m) Stajnie dla bydła, koni i stadnin.
- n) O piwnicach i browarach i gorzelniach.
- o) O kottach do warzenia piwa i wódki.
- p) O suszarniach.

19 1/4 15 3/4

Razem w tomie VI

19 1/4 15 3/4



# Cześć Arzeia Budownictwo Wodne Tom VIII.

f. Statyka i teoria hydraulicznej.			
a) O rzekach w ogólności i ich biegu.			
b) O źródłach i powstaniach rzek.			
c) O stateczności koryt rzek i ich zakrętach i spraw. ku naturalnym.			
d) O chybieniu wody w rzekach.			
e) O biegu wody w korytach rzek i t. d.			
f) O ciekach i potokach.			
g) O wypływie wody olworami z naczyń i o zyle skur. czonej wody.			
h) O ścieśnieniu rzeki przez zbudowanie mostu.			
i) Formuły dotyczące ścieśniania rzek przez zbudowanie mostów.		26	34
B <sup>o</sup>	Wypisy z dzieła o hydraulicznej R. Trochy.	3½	2.
	C. O mocy materiałów w ogólności		
a) O mocy drewna.			
b) " " " " " wrywkowej.			
c) " " " " " z łamanej.			
d) " " " " " zgniet.			
e) " " " " " okrągłego.			
f) " " " " " ściętego.			
g) O mocy kamienia.			
h) O wyginaniu się drewna i zelaza.			
i) O rozdzielaniu ciśnienia na punkta poprzeczne cięt.			
k) Statyka budownictwa.			
l) " " " " " używania się wian z drewna.			
m) O ciśnieniu ziemi na mury.			
n) Wypisy z różnych uutorów.		19	1.
		48	101

## Tom IX.

### I Budownictwo hydrauliczne.

A. a) O szerokości przyrodnej rzek.			
b) O stateczności rzek w zakrętach i t. d.			
c) O poprawie biegu rzek w ogólności.			
d) O regulowaniu rz.			
		51	21
		51	21







	a) Pręta x pali.		
	c) Kobylice przedmostowe czyli opławy.		
	f) Opokładzie mostów zwyczajnych.		
	g) Szagarki.		
	h) Łopięzki czyli spigcia		
	i) Pomost - podciąg, przycioski, poręcze.		
	k) Brukowanie mostów.		
D.	l) Dochożenie grubości szagarki - Drzewo.	5	24
E.	Obrachowanie grubości drzewa	$\frac{1}{2}$	7
F.	Most hydowski.	$\frac{1}{2}$	10
	O mostach z wiązaniem wsporném i podchwytne.		
	a) O mostach z wiązaniem wsporném.		
G.	b) " " " " " podchwytne.	6	69
	Mosty drewniane na tukach.		
	a) Wzrostu belki i ich mocy w tym stanie.		
	b) Mosty z wiązaniem rozpiętném i podchwytne na obciążkach podług Rüdera		
	c) O mostach na zebowanych tukach.	18	6
H.	Mosty na statkach		
	a) Most pływający na statkach		
	b) " " " " galerach podtrzymanych na kłach.	4	8
I.	Opis mostów obracanych	1	5
J.	Mosty murowane	$1\frac{1}{2}$	2
K.	Teoria mostów łańcuchowych.	6	51
L.	O wielkich drogach starożytnych Rzymian i drogach teraźniejszych.	5	6
M.	Gily do przerywania pali i szarpali podsiada	$\frac{1}{2}$	4

Razem w tomie X 58 205

## Sein XI

Wskazywanie i obrachowanie wszelkich robót przy budowlach.

Razem w tomie XI 16

Oprocz powyższego dzieła znajduje się w rękopiś-  
 szych, Słownik do budownictwa lądowego i wo-  
dnego, ze sporym zasobem słów, potrzebujący  
jednak uporządkowania.



## Restawienie

<u>Wyszczególnienie</u>			
I	Som wydany w roku 1842, specyficznemu literacyjnemu zawiera 40 arkuszy w całości i 60 tablic		
		<u>Wrekojisach</u>	
II	Som obejmujący	60	147
III	"	40 $\frac{1}{2}$	206
IV	"	80 $\frac{1}{2}$	969
V	"	25 $\frac{1}{4}$	391
VI	"	41	35
VII	"	19 $\frac{1}{4}$	152
VIII	"	46 $\frac{1}{2}$	161
IX	"	70 $\frac{1}{2}$	367
X	"	53	205
XI	"	10	.
		<u>Razem</u>	454 $\frac{1}{4}$ 2640

Podane na tomie jest całe, nie częściowo, specyficznemu  
temu literacyjnemu, nie zawierającym dyktand i innych  
innych, fascykul tomów.

Wszystko spisać według Autora i zamieścić w  
w. Summ.









